

BIOLOGISCH!?

DUURzaam!?

Naam:

Wat ga je leren?

Les 1: Duurzaamheid

Doelen

- ♥ Je kunt uitleggen wat duurzaamheid is.
- ♥ Je kunt uitleggen wat de 3 P's zijn.
- ♥ Je kunt uitleggen wat er gebeurt als de 3 p's niet in balans zijn.
- ♥ Je kunt uitleggen wat de ecologische voetafdruk is.
- ♥ Je kunt 3 bedreigingen voor de aarde benoemen.
- ♥ Je weet wat duurzaam consumeren is

Les 2: Biologisch

Doelen

- ♥ Je kunt uitleggen wat biologische landbouw is.
- ♥ Je kunt uitleggen wat biologisch melkvee is en waaraan dit moet voldoen.
- ♥ Je kunt uitleggen wat biologische voeding is.
- ♥ Ontdek je hoe je met jouw creativiteit een duurzaam recept hebt!

Les 1: Duurzaamheid

Bron: Wikikids

Wat is duurzaamheid?

Duurzaamheid is een breed begrip, maar het komt er in het kort op neer dat in een duurzame wereld mens (people), milieu (planet) en economie (profit) met elkaar in evenwicht zijn, zodat we de aarde niet uitputten.

Kortom: de aarde zo gebruiken dat de toekomstige generaties er ook nog plezier van kunnen hebben. Bij duurzaamheid kan de aarde ook op langere termijn het totaal van onze consumptie dragen.

Wat zijn de 3 P's?

People, Planet, Profit (oftewel de 3 P's) werd bedacht door John Elkington, een adviseur op het terrein van duurzame ontwikkeling. Deze moeten met elkaar in evenwicht zijn om duurzaamheid te bereiken.

Voor de Wereldtop over duurzame ontwikkeling in Johannesburg (2002) werd de P van Profit veranderd in 'Prosperity' (welvaart), om naast economische winst ook de maatschappelijke winst mee te wegen.

Als de 3 P's niet in harmonie zijn, lijden de elementen hieronder. Als winst bijvoorbeeld te veel prioriteit heeft, worden mens en milieu hiervan de dupe. Denk bijvoorbeeld aan kledingwinkels. Deze winkels verkopen vaak heel goedkope kleding, maar dat betekent helaas ook dat de mensen die die kleding maken onder erbarmelijke omstandigheden werken en weinig betaald krijgen. De People en de Profit zijn dan niet in balans.

Ecologische voetafdruk

Door het kijken naar de ecologische voetafdruk kan je bepalen hoeveel ruimte er per persoon nodig is om alles wat die persoon verbruikt te produceren. In het westen gebruiken we per persoon meer ruimte dan de aarde per persoon te bieden heeft. Dit betekent dus dat we aan één aarde niet genoeg zouden hebben. Zo zou een Nederlander bijna 4 aardbollen nodig hebben met zijn levenswijze. Dat is natuurlijk veel te veel!

Wat zijn de bedreigingen voor de aarde?

Bedreigingen voor nu en in de toekomst zijn onder andere:

- Klimaatverandering als gevolg van uitstoot van broeikasgassen.
- Verspilling van grondstoffen en zoet water.
- Afval en schadelijke stoffen die in het milieu belanden.
- Overmatig gebruik van bestrijdingsmiddelen
- Luchtvervuiling.
- Verdroging en verzuring van de bodem.

Hoe kan je ervoor zorgen dat je duurzaam leeft?

Er zijn veel dingen die je kunt doen om duurzamer te leven. Zo kun je bijvoorbeeld je afval scheiden, apparaten niet op stand-by laten staan, letten op wat en waar je je spullen koopt, je douchetijd inkorten, groene energie gebruiken, de lichten uitdoen als je niet in de kamer bent en nog veel meer. Als je water over hebt in je glas wat je bijvoorbeeld niet hebt opgedronken kan je dat aan je planten geven en zo bezuinig je water. Ook kun je zonnepanelen nemen en dat bespaart energie.

Letten op wat je eet en drinkt:

Volgens MilieuCentraal kun je milieuvriendelijk drinken en eten. Ze omschrijven hoeveel gram CO₂ (koolstofdioxide) er vrijkomt bij het maken van verschillende soorten drankjes.

Zo komt er voor water 70 gram CO₂ per week vrij en voor bijvoorbeeld een glas melk komt er gemiddeld wel 2259 gram CO₂ vrij.

Aan de slag!

Kijk onderstaand filmpje en geef daarna antwoord op de vragen.

<https://schooltv.nl/link/wat-is-het-verschil-tussen-witte-en-bruine-eieren-witte-eieren-zijn-goedkoper-en-duurzamer/playlist/232/>

1. Wat bepaalt de kleur van een ei?

2. Vul in.

Als de _____ rood is dan leggen kippen _____ eieren.

Is de _____ wit, dan legt de kip _____ eieren.

3. Zit er verschil in smaak van de eieren?

4. Welk ei is duurzamer? Leg dit uit.

Challenge voor volgende week: lukt het jou om in 3 minuten te douchen? 😊

Les 2: Biologisch

Bron: Wikikids

Biologische melkvee

Biologisch melkvee betekent letterlijk biologische boerderij met koeien (koe).

Op een biologische melkvee boerderij worden er met een aantal dingen rekening gehouden. Zo krijgen de koeien biologische voeding. Dit houdt in dat er geen bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt bij het telen van het eten. Zij gebruiken natuurlijke manieren zoals het wieden van onkruid en het inzetten van de sluipwesp.

Verder krijgen biologische koeien meer ruimte dan gangbare veeteelt. Bij biologische boerderijen hebben de koeien dus meer ruimte voor zichzelf.

Ook krijgen zij minder vaak antibiotica. De boerderij is zo opgezet dat de koeien een goede natuurlijke weerstand opbouwen.

Nog een aantal dingen waar biologische veehouders zich aan houden:

- De koeien leven 120 dagen per jaar in de wei.
- De koeien leven in een ruime potstal (hier ligt hun mest en stro in, uiteindelijk wordt deze mest gebruikt voor het land) of in een ligboxstal.
- De koeien krijgen 60% ruwvoer (dat is gras, hooi en mais).
- Krachtvoer (eiwitten) mag wel maar dat moet biologisch geteeld zijn.
- Een natuurlijke bemester die veel wordt gebruikt voor het grasland zijn klavers.

Biologische melk is wel duurder dan 'normale' melk. Dit komt doordat de koeien 20% minder melk geven dan koeien uit de gangbare veeteelt.

Biologische voeding

Dit zijn voedingsmiddelen die voldoen aan strenge eisen rond milieu en pesticiden. Deze voeding wordt dus geproduceerd aan de hand van biologische landbouw. Biologische landbouw zorgt ervoor dat de natuur en de dieren in de natuur beschermd worden. Ze werken zo weinig mogelijk met vervuilende middelen en methodes. Zij gebruiken dus geen kunstmest en pesticiden, want dat is heel slecht voor de bodem! Maar zonder die pesticiden is het wel harder werken voor de biologische boeren. Gelukkig mogen ze wel andere dingen gebruiken zoals zeep, minerale olie en ijzerfosfaat. Hun dieren worden ook beter beschermd. Ze krijgen biologisch eten en meer plaats om te bewegen. Groeihormonen gebruiken zij al helemaal niet.

Maar of deze biologische voeding gezonder is, dat weten we niet goed. Sommige beweren van wel en anderen van niet. We weten wel dat we nog een tijdje zullen moeten wachten op wetenschappelijke resultaten omdat biologische landbouw nog redelijk nieuw is.

Biologisch vlees of scharrelvlees? Beter Leven keurmerk of EKO-keurmerk? Er zijn veel keurmerken in omloop. Waarop moet je letten als je onnodig lijden van kippen, varkens en koeien wilt voorkomen?

Hieronder staan de meest bekende dierenwelzijnskeurmerken voor vlees. Als één van deze keurmerken op de verpakking staat, dan is er in meer of mindere mate rekening gehouden met het welzijn van de dieren.

Beter Leven keurmerk

In alle supermarkten kun je het Beter Leven keurmerk vinden op vlees of op producten waarin vlees is verwerkt. De beste garantie op een goede behandeling van de dieren geeft het Beter Leven keurmerk met drie sterren: de dieren hebben veel ruimte, er is stro, ze kunnen naar buiten en pijnlijke ingrepen zijn verboden. Hieraan worden concessies gedaan bij het twee sterren Beter Leven keurmerk. Bij het Beter Leven keurmerk met één ster zijn de dieren beter af dan in de reguliere vee-industrie, maar blijft er nog veel te wensen over.

Wil je precies weten wat één, twee of drie sterren betekenen voor het leven van een kip, varken of rund? Kijk dan op de website van het Beter Leven keurmerk van de Dierenbescherming.

Scharrelvlees

Het verschil tussen gewoon vlees en biologisch vlees is groot. Scharrelvlees zit daar tussenin. De dieren krijgen meer ruimte, stro en vaak mogen ze naar buiten. Wettelijk is niet altijd vastgelegd wat 'scharrel' betekent als we over scharrelvlees spreken. Let daarom altijd goed op een keurmerk. Scharrelvlees heeft meestal één of twee sterren van het Beter Leven keurmerk.

Keurmerk scharrelslager: PROduCERT

Een van de belangrijkste keurmerken voor slagerijen is het scharrelkeurmerk van PROduCERT. Voor kippen, varkens en runderen hanteert PROduCERT verschillende logo's.

Biologisch vlees

Biologisch vlees kan je altijd herkennen aan het logo met het 'groene blaadje'; het Europese keurmerk dat streng wordt gecontroleerd. Ook draagt biologische vlees bijna altijd drie sterren van het Beter Leven-keurmerk. Biologisch vlees wordt geproduceerd met respect voor natuur, milieu en de dieren. De dieren krijgen veel leefruimte, stro en mogen naar buiten. Pijnlijke ingrepen zijn verboden. Het voer is biologisch en het gebruik van antibiotica is zeer beperkt. Vlees dat het biologische keurmerk mag dragen, wordt in Nederland onafhankelijk bepaald en gecontroleerd door Skal.

EKO-keurmerk

Aanvullend bij biologisch vlees is het EKO-keurmerk: dan heeft de boer extra zijn best gedaan om rekening te houden met het milieu bij het produceren van het vlees. Denk daarbij aan het gebruik van zonne-energie.

Demeter-keurmerk

Vlees met het Demeter-keurmerk vind je vooral in natuurwinkels. Dit vlees komt van kleinschalige, biologisch-dynamische boerderijen, waar de dieren nog natuurlijker worden gehouden dan op biologische boerderijen.

Wantrouw andere logo's

Sommige verpakkingen zijn misleidend. Dus voor je het weet heb je vlees in je kar dat diervriendelijker lijkt dan het in werkelijkheid is. Als je dierenleed wilt voorkomen, zoek dan naar bovenstaande logo's op de verpakkingen.

Duurzaam recept van

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

Ingrediënten

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo ooo

Uitleg

ooo ooo

ooo ooo

ooo ooo

ooo ooo

ooo ooo

ooo ooo

Extra opdracht: Woordzoeker

T	G	R	L	Z	K	P	B	Z	B	H	Q	L	T	Q	K	C	S
F	N	J	U	O	S	N	E	M	D	F	B	P	O	G	D	M	S
P	I	L	C	I	D	I	E	H	M	A	A	Z	R	U	U	D	T
S	R	S	H	Y	G	H	Q	V	E	R	D	R	O	G	I	N	G
L	E	Y	T	T	G	C	M	I	L	I	E	U	D	Y	D	E	E
O	D	Z	V	O	N	S	B	U	R	Y	Q	N	U	F	X	I	A
K	N	E	E	D	I	I	Z	A	E	B	S	C	M	H	B	M	O
U	A	M	R	O	L	G	G	K	R	H	D	N	Y	V	V	O	A
R	R	D	V	S	L	O	I	Z	W	J	T	V	L	R	E	N	M
D	E	N	U	F	I	L	S	O	L	B	W	N	K	M	R	O	E
F	V	G	I	T	P	O	F	S	U	T	E	F	B	B	Z	C	L
A	T	C	L	U	S	C	A	C	R	U	U	T	A	N	U	E	K
T	A	G	I	C	R	E	U	X	D	I	E	R	E	N	R	H	V
E	A	E	N	Q	E	E	M	N	C	U	D	E	G	T	I	X	E
O	M	G	G	N	V	F	A	F	V	A	L	X	E	S	N	V	E
V	I	H	C	S	I	G	O	L	O	I	B	C	C	H	G	C	L
Z	L	H	T	E	G	Q	N	E	R	E	I	E	L	P	W	Q	D
F	K	Q	V	R	K	R	E	M	R	U	E	K	Q	J	R	E	U

- AFVAL
- DUURZAAMHEID
- EIEREN
- LUCHTVERVUILING
- MILIEU
- VERSPILLING
- BIOLOGISCH
- ECOLOGISCH
- KEURMERK
- MELKVEE
- NATUUR
- VERZURING
- DIEREN
- ECONOMIE
- KLIMAATVERANDERING
- MENS
- VERDROGING
- VOETAFDruk

Wat vond je van de lessen?

Top

Tip

Wat heb je geleerd?